

University of Rijeka, Faculty of Maritime studies

AKRONIM I NAZIV PROJEKTA: Engleske riječi u hrvatskome jeziku: identifikacija, afektivno-semantičko normiranje i ispitivanje kognitivne obrade bihevioralnim i neuroznanstvenim metodama (ENGRI)

PROGRAM FINANCIRANJA: Hrvatska zaklada za znanost

ODGOVORNA OSOBA: Irena Bogunović

FINANCIJSKI PODACI

Sveukupni budžet projekta	PFRI budžet projekta
1,095,600.00 HRK	164,340.00 HRK (15%)

SAŽETAK I CILJ PROJEKTA

Neprilagođene engleske riječi su, uz anglizme, česta tema istraživanja iz područja jezičnog posuđivanja i sociolingvistike, dok gotovo da ne postoje podaci o kognitivnoj obradi takvih riječi. Istraživanja jezične obrade u Hrvatskoj pristupala su engleskom kao globalnom i/ili stranom jeziku ili drugom jeziku. Iako se u Hrvatskoj uči kao strani jezik, izloženost engleskom često počinje već u predškolskoj dobi kroz razne aktivnosti koje pogoduju spontanom učenju jezika. Dosadašnja istraživanja upućuju na to da se može govoriti o engleskom kao drugom jeziku. U istraživanjima leksičke obrade učestalost riječi prepoznata je kao najjači utjecajni factor, no podaci o frekvenciji engleskih riječi u hrvatskome ne postoje. Iako su razvijeni brojni računalno-jezikoslovni alati i resursi (npr. [CLARIN, ReLDI](#)), [Inflectional Lexicon HrLex 1.2 \(Ljubešić, Klubička i Boras, 2016\)](#), [Croatian Frequency Dictionary](#) (Moguš, Bratanić i Tadić, 1999), [Croatian Morphological Lexicon](#), koji se redovito razvijaju i ažuriraju (usp. [Natural language Processing group](#)), trenutno niti jedan ne omogućuje pronalaženje engleskih riječi u hrvatskome. Stoga je prvi cilj projekta izrada korpusa i baze neprilagođenih engleskih riječi u hrvatskome s frekvencijama. Uz učestalost postoje i druga jezična svojstva koja utječu na rezultate. Primjerice, istraživanja su pokazala da se emocionalne riječi obrađuju brže nego neutralne. Razlike su zabilježene i u moždanoj aktivnosti pomoću ERP i fMRI metode. Trenutno za hrvatski jezik postoje dvije baze (Čoso i sur., 2019; Peti-Stantić i sur., 2018), no one ne uključuju engleske riječi. Stoga je drugi cilj projekta izrada normativne baze neprilagođenih engleskih riječi i njihovih hrv. istovrijednica prema emocionalnim karakteristikama što će omogućiti kontrolirane uvjete za istraživanje obrade engleskih riječi. Modeli dvojezične leksičke obrade uglavnom vide učenje J2 riječi kao učenje/usvajanje novih formi za postojeće koncepte, no engleske se riječi često koriste za nove pojmove, za koje jezik primaoc nema odgovarajuću riječ, što ih čini posebno zanimljivima za istraživanje dvojezičnog mentalnog leksikona i leksičkog pristupa (3.cilj), pri čemu će se koristiti metoda pripremljenosti. Slična su istraživanja otkrila značajne razlike u prepoznavanju riječi iz J1 i J2, ali i brojne nedosljednosti, što se objašnjava razlikama u izvanjezičnim i metodološkim faktorima. Utjecaji tih faktora nastojat će se minimalizirati kroz kontrolu spomenutih izvanjezičnih i jezičnih varijabli. Budući da pripremljenost ne pruža potpun uvid u točne mehanizme te vremenski tijek jezične obrade, ova će faza poslužiti i kao priprema za postavljanje ERP istraživanja (4. cilj) koje će uključivati neurokognitivna ispitivanja obrade neprilagođenih engleskih riječi na leksičkoj i sintaktičkoj razini. Istraživanja ERP komponenti pokazala su pomake, koje nazivamo evocirani potencijali (ERP), na razini moždanih valova mjerenih elektroencefalogramom (EEG). Neke

University of Rijeka, Faculty of Maritime studies

su komponente nazvane prema pozitivnoj ili negativnoj amplitudi te vremenskom okviru u kojem se pojavljuju; npr. N400, komponenta povezana s odstupanjima na semantičkoj razini, N250 koja se povezuje s (ne)preklapanjem subleksičkih i leksičkih reprezentacija, te komponenta P600 do koje dolazi izlaganjem neadekvatnom sintaktičkom podražaju. Pregledom literature nisu pronađena ERP ispitivanja neprilagođenih engleskih riječi. Peti cilj projekta odnosi se na nadogradnju postojećeg korpusa i obnovu baze neprilagođenih engleskih riječi te meta-analizu dviju baza, što će pružiti longitudinalni uvid u priljev engleskih riječi u hrvatski te eventualne promjene u frekvencijama.

Datum početka projekta	Datum završetka projekta
Veljača, 2020.	Veljača, 2025.

PARTNERSTVO

Br.	Partner	Država	Uloga
1.	Pomorski fakultet u Rijeci	Hrvatska	Vodeći partner

WEB STRANICA: -

DODATNE INFORMACIJE:

Članovi projektne tima:

1. Irena Bogunović
2. Bojana Čoso
3. Jasmina Jelčić Čolakovac
4. Mario Kučić
5. Mirjana Borucinsky